

СОВЕТ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ И НАДЗОР НА РЕВИЗИЈАТА
НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
KËBËNILLI PËR AVANIMI DHE MËKËQYRJE TË REVIZIONIT
NË REPUBLIKEN E MAQEDONISË SË VERIUT

бр. 01-210/11

16. 11 2022 год.

**Годишен извештај за работењето на
Советот за унапредување и надзор на ревизијата на Република
Северна Македонија за 2021 година**

Скопје, мај 2022 година

Содржина

1. Основање и мисија	3
2. Состав на Советот во 2021 година	3
3. Надлежности на Советот.....	4
4. Работа на Советот за 2021	5
5. Надзор над Институтот на овластени ревизори на Република Северна Македонија (ИОРРМ).....	6
5.1. Дадени согласности на актите на Институтот.....	6
5.2. Проверка на извештаите за транспарентност	6
6. Меѓународна активност на Советот за 2021 година.....	7
7. Реализирани работни средби	7
8. Преземени понатамошни иницијативи на Советот на меѓународен план.....	8

1. Основање и мисија

Заради унапредување и надзор на ревизијата, Владата на Република Македонија, на предлог на министерот за финансии основаше Советот за унапредување и надзор на ревизијата на Република Северна Македонија (во понатамошниот текст: Советот) како самостојно и независно регулаторно тело, со јавни овластувања утврдени во Законот за ревизија ("Службен Весник на Република Македонија" бр. 158/10, 135/11, 188/13, 43/14, 138/14, 145/15, 192/15, 23/16 и 83/18).

Советот има за цел преку стручни анализи, препораки, советувања и вршење независен јавен надзор на ревизија, да работи во насока на нејзино унапредување, поттикнување и придржување кон високите професионални стандарди во ревизорската професија, со цел да се зголеми довербата и транспарентноста во податоците и информациите искажани во финансиските извештаи на деловните ентитети, а со тоа да се минимизираат потенцијалните ризици со што се влијае кон подобрување на целокупната бизнис клима во Република Северна Македонија.

Визијата на Советот е унапредување и обезбедување висококвалитетен, професионален, независен и ефикасен надзор на ревизијата во Република Северна Македонија. Од друга страна, вршење на компаративни анализи на Закони за ревизија на земји членки на ЕУ и аналитички истражувања во делот на примената на дефиницијата за Правните Лица од Јавен интерес (ПЛЈИ) е визија на Советот со цел изнаоѓање на оптимални решенија за, со закон утврдената обврска на Советот, предлози за новиот Закон за ревизија.

2. Состав на Советот во 2021 година

Мандатот на членовите на Советот е пет години, со можност за повторен избор за уште еден мандат. Во текот на 2021 година Советот работеше во следниот состав на членови претставници на институции:

1. Ване Цветанов – в.д. Претседател на Советот
2. Благој Христов – член на Советот, претставник на големите стопански субјекти.
3. Јасна Дуковска-Јегени, член на Советот, претставник од Институтот на овластени ревизори на Република Македонија,
4. д-р Дарко Блажевски – в.д. член на Советот, претставник на Агенцијата за супервизија на осигурувањето,
5. д-р Илија Андовски - в.д. член на Советот, претставник на Народната банка на Република Северна Македонија
6. Анета Трајаноска - в.д. член на Советот, претставник на Комисијата за хартии од вредност на Република Северна Македонија.
7. Николаки Миов - в.д. член на Советот, претставник на Институтот на овластени ревизори на Република Македонија,

3. Надлежности на Советот

Согласно со членот 8 од Законот за ревизија, Советот ги извршува следниве работи:

- донесува статут, деловник за работа, годишна програма, финансиски план и годишен извештај;
- донесува Тарифник за издавање на лиценца за овластен ревизор, лиценца за работа на друштва за ревизија и лиценца за работа на овластен ревизор-трговец поединец;
- издава и одзема лиценца за овластен ревизор, лиценца за работа на друштво за ревизија и лиценца за работа на овластен ревизор-трговец поединец врз основа на правила и постапки пропишани од Советот;
- иницира контрола на друштвата за ревизија, овластените ревизори - трговци поединци и на овластените ревизори од страна на Институтот на овластени ревизори на Република Македонија;
- дава согласност на Статутот и другите акти на Институтот на овластени ревизори на Република Македонија, ја следи нивната примена и му предлага на Институтот на овластени ревизори на Република Македонија нивно изменување и дополнување;
- го следи спроведувањето на годишната и тригодишната програма за контрола преку извештаите добиени согласно член 20-а став (5) од Законот за ревизија и преку учество во комисијата на Институтот надлежна за контрола;
- го следи спроведувањето на годишните програми за полагање испит и за континуирано професионално усовршување на Институтот;
- ја следи постапката што ја спроведува Институтот за признавање на квалификации за ревизор стекнати во странство;
- врши надзор над Институтот;
- изрекува мерки на овластени ревизори, друштва за ревизија и овластени ревизори трговци - поединци, согласно со Законот за ревизија и го пропишува начинот на утврдување на мерките;
- дава насоки на Институтот за прашања за кои е надлежен согласно со Законот за ревизија;
- ги проверува извештаите за транспарентност согласно со членот 35 од Законот за ревизија;
- ја следи примената на одредбите од Законот за ревизија и прописите донесени врз основа на него и врз таа основа му предлага на министерот за финансии изготвување на соодветни изменувања и дополнувања на истите;
- воспоставува соработка со домашни, странски и меѓународни институции;
- донесува процедури за соработка и размена на податоци со Институтот;
- донесува годишен план за вработување на државни службеници;
- донесува годишен план на обуки за сите вработени;
- одлучува за други прашања за вработените; и
- врши други работи утврдени со закон и Статутот на Советот.

Советот е колективен орган кој работи на седници и донесува одлуки со мнозинство гласови од присутните членови на седницата.

4. Работа на Советот за 2021 година

Советот одржа вкупно дваесет и четири (24) седници и тоа 3 седници по пат на ЗУМ апликацијата и дваесет и една (21) електронска седница. На седниците беа разгледувани доставените извештаи во однос на работата на Институтот на овластени ревизори на Република Македонија и се издаваа лиценци за овластени ревизори, лиценци за работа на друштво за ревизија и лиценци за работа на овластен ревизор-трговец поединец. Останатите надлежности на Советот не беа исцрпени во текот на 2021 година поради самоволието на претходниот в.д.Претседател и неговото работење спротивно на деловникот за работа. Имено, претседателот започнувајќи од март организираше единствено седници со електронско изјаснување на кои се разгледуваа само точки поврзани со лиценцирање и доставени материјали од институтот иако останатите членови континуирано бараа седници со физичко присуство на кои би се разгледувале и други значајни прашања за работењето на Советот.

Согласно законските надлежности кои произлегуваат од член 8 став (1) точка 1), а се поврзани со членовите 23, 24 и 25 од Законот за ревизија, Советот за унапредување и надзор на ревизијата на Република Северна Македонија врз основа на своите јавни овластувања издава и одзема лиценци за овластен ревизор, лиценца за работа на друштво за ревизија и лиценца за работа на овластен ревизор трговец – поединец врз основа на внатрешни акти донесени од страна на Советот.

Советот ги издава лиценците доколку подносителот на барањето за издавање на лиценца ги исполнува условите предвидени со Законот за ревизија. Доколку (правното или физичкото лице) престане да ги исполнува законските услови врз основа на кои се стекнал со лиценца за работа, или по нивно барање, Советот може трајно да ја одзема лиценцата за работа.

Советот може времено или трајно да ја одземе лиценцата за работа и врз основа на дисциплински мерки изречени од Институтот на овластени ревизори на Република Македонија на друштва за ревизија, овластени ревизори трговци – поединци и овластени ревизори.

Во следнава табела е прикажан бројот на издадени и одземени (времено и трајно) лиценци во текот на 2021 година.

<i>Ревизорски субјекти</i>	<i>Број издадени лиценци</i>	<i>на</i>	<i>Број на времено одземени лиценци</i>	<i>Број на трајно одземени лиценци</i>
<i>Овластени ревизори</i>	10	<i>/</i>		10
<i>Овластени ревизори трговци - поединци</i>	3	<i>/</i>		4
<i>Друштва за ревизија</i>	3	<i>/</i>		2
<i>Вкупно</i>	16	<i>/</i>		16

Советот редовно го известуваше Институтот на овластени ревизори на Република Македонија за секое ново лиценцирање и за секоја изречена дисциплинска мерка во текот на 2021 година, заради обврската која што ја има Институтот на овластени ревизори согласно член 19 од Законот за ревизија за постојано ажурирање на Регистрите на физички и правни лица кои вршат ревизија.

5. Надзор над Институтот на овластени ревизори на Република Северна Македонија (ИОРПСМ)

Советот како независно и самостојно регулаторно тело на ревизијата во Република Северна Македонија, со јавни овластувања утврдени во Законот за ревизија врши надзор над работата на Институтот. При тоа, Советот го врши надзорот непосредно преку учество на член на Советот во Комисијата за контрола на Институтот и учество на Претседателот на Советот во Комисијата за спроведување на испитот за стекнување на звање ревизор. Посредно Советот го врши надзорот согласно надлежностите утврдени во Законот за ревизија со разгледување и давање мислења предлози и согласност на актите за Институтот.

5.1. Дадени согласности на актите на Институтот

Во текот на 2021 година, Советот даде согласност на следните акти на Институтот:

1. Годишна програма за работа на Институтот за 2021 година;
2. Годишен извештај за работата на Институтот за 2020 година;
3. Измена на тарифникот за висината на членарината и надоместоците што ги наплатува Институтот.
4. Годишен план за контрола на квалитет на ревизорските услуги.
5. Годишната и тригодишната програма за работа на комисијата за контрола на квалитет на ревизорските услуги на Институтот; и
6. Годишниот извештај за наодите од извршените контроли за 2019/20 година.

5.2. Проверка на извештаите за транспарентност

Како една од основните задачи на Советот е проверката на извештаите за транспарентност кои што согласно Законот за ревизија друштвата за ревизија се должни да ги објавуваат на годишна основа. Стручната служба на Советот согласно Упатството за проверка на извештаите за транспарентност ги проверува извештаите за транспарентност и подготвува Годишен извештај кој се доставува на разгледување од страна на Советот.

Врз основа на извршената проверка на извештаите за транспарентност, Советот врши анализа на поставеноста на внатрешниот систем за контрола на квалитет на друштвата за ревизија и овластените ревизори - трговци поединци,

го утврдува вкупниот број на вработени кај нив, го утврдува вкупниот приход кој го оствариле друштвата за ревизија и овластените ревизори - трговци поединци во 2020 година, расчленет на четири категории.

Посебен акцент во проверката на извештаите за транспарентност е ставен на анализата на вкупните приходи на друштвата за ревизија и овластените ревизори – трговци поединци. Анализата покажа дека на пазарот за ревизија во Република Северна Македонија доминантни се странските ревизорски куќи.

Во Република Северна Македонија застапени се 15 странски ревизорски мрежи. Во овие ревизорски мрежи членуваат само друштва за ревизија. Не постојат овластени ревизори – трговци поединци кои се дел од некоја странска ревизорска куќа.

6. Меѓународна активност на Советот за 2021 година

Во текот на 2021 година, ВД Претседателот на Советот има остварено директни средби со претставниците на следните институции:

- Регулаторното тело за ревизија на Република Грција, Национален надзорен орган на сметководствената и ревизорската професија.
- Регулаторното тело за ревизија на Република Бугарија, Комисија за јавен надзор над овластените ревизори.
- Регулаторното тело за ревизија на Република Србија - Одбор за јавен надзор на ревизијата во состав на Комисија за хартии од вредности.
- Регулаторното тело за ревизија на Црна Гора – Совет за ревизија во состав на Министерство за Финансии и социјални грижи.
- Регулаторното тело за ревизија Република Хрватска, Сектор за издавање на одобренја за работа и надзор на овластените ревизори и ревизорски друштва во состав на Министерство за финансии.

За горенаведените средби останатите членови на Советот не беа информирани и истите се остварени без Одлука и согласност на Советот.

7. Реализирани работни средби

При донесувањето на Заклучоците од седницата на Поткомитетот кои се однесуваат на Ревизијата, беше прифатена сугестијата на учесниците на Поткомитетот да се донесе следниот заклучок: „СУНППСМ во изминатиот период постигна значителен напредок, правилно ја утврди фактичката состојба во земјата во областа на ревизија и спремен е да даде посебен придонес при изработка на новиот Нацрт-Закон за ревизија посебно во делот на трансферот на системот за контрола на квалитет на ПЛЈИ од Институтот на овластени ревизори во Советот како и да се обезбеди институционално, кадровско и материјално зајакнување на Советот,„.

Во оваа специфична област на ревизија, постои сериозна потреба од законско уредување на транспонирање на контролата на квалитетот до регулаторот на ревизијата, но исто така постои сериозна дополнителна обука и искуство за тоа како и според која методологија, опфатена во директивата на ЕУ, се врши контрола на квалитет. Со оглед на фактот дека ревизијата е

специфична професија и нејзината регулација се заснова на повеќе модели во земјите-членки, Советот за унапредување и надзор над ревизијата на Република Северна Македонија, побарува дополнителна помош низ користење на претпристапни ИПА 3 проекти за зајакнување на капацитетите и стекнување на потребното знаење и искуство од регулаторните тела на земјите членки на ЕУ„.

8. Преземени понатамошни иницијативи на Советот на меѓународен план

Имајќи ги во предвид Директивите за ревизија на Европската Унија, со кои се ограничува соработката на регулаторните органи, тела и институции на ревизијата од земјите членки на Европската Унија со други регулаторни органи, тела и институции на ревизијата на други т.е. трети земји кои не се членки на Европската Унија, Советот покренува иницијатива пред Европската Комисија за добивање согласност за еквивалентност и адекватност во соработката. Со цел да добие согласност за соработка Советот во наредниот период ќе преговара со Европската Комисија заради интегрирање во европските регулаторни организации од областа на ревизијата.

Како приоритет на Советот за унапредување и надзор на ревизијата на Република Северна Македонија останува прием во членство во ИФИАР-Меѓународен форум на независни регулатори за ревизија. Советот уште од 2015 година отпочна активно да преговара за зачленување во Меѓународниот форум на независни регулатори на ревизијата и очекува дека наскоро ќе се зачлени во ова организација на глобално ниво. Тоа за Советот ќе значи активно и постојано да биде во тек во најновите трендови во ревизијата на глобално ниво и нивно преточување во домашната професионална регулатива од областа на ревизијата. Членството се очекува да се ефектуира по донесување на новиот Закон за ревизија со кој ќе биде транспонирана контролата на квалитет од Институтот во Советот, надлежност што претставува услов за членство во Меѓународниот форум на независни регулатори на ревизијата.

Со цел сепак на веќе припремени пилот проекти СУНППСМ има за цел да биде проактивен корисник на ЕУ Претпристапна помош - ИПА 3.

Претседател на Советот,

Александар Наумоски

